

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
Факультет управління**

Кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОВЕДІНКОВА ЕКОНОМІКА

Освітня програма «Бізнес-адміністрування»
Спеціальність **D3 «Менеджмент»**
Галузь знань **D Бізнес, адміністрування та право**

Затверджено на засіданні кафедри
менеджменту та бізнес-адміністрування
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

Івано-Франківськ, 2025-2026 н.р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура дисципліни
4. Теми практичних занять
5. Самостійна робота здобувачів освіти
6. Індивідуальне завдання
7. Групова робота
8. Методи навчання
9. Система оцінювання дисципліни
10. Неформальна та інформальна освіта
11. Інформація про підвищення кваліфікації викладачів
12. Контактна інформація
13. Політика навчальної дисципліни
14. Ресурсне забезпечення

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Поведінкова економіка	
Освітня програма		
Спеціалізація (за наявності)		
Спеціальність		
Галузь знань		
Освітній рівень		
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс / семестр		
Розподіл за видами занять та годинами навчання	<i>Денна форма навчання:</i> Лекції – 10 год. Практичні заняття – 20 год. Самостійна робота – 60 год.	<i>Заочна форма навчання:</i> Лекції – 4 год. Практичні заняття – 6 год. Самостійна робота – 80 год.
Мова викладання	українська	
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Поведінкова економіка» є сформувати у здобувачів вищої освіти розуміння та пояснення щодо нестандартних економічних явищ і явищ, які не можуть бути повністю пояснені за допомогою традиційних економічних моделей, враховуючи психологічні, когнітивні та соціальні аспекти прийняття рішень.

Предметом вивчення є аналіз поведінки людей, їхнього вибору в умовах невизначеності, структури та властивостей їхніх преференцій, мотивацію до ризику та інші фактори, що впливають на їхню економічну поведінку, дослідження взаємодії між індивідами та їхніми реакціями на різноманітні економічні стимули.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовний модуль 1. Економічна поведінка суб'єкта

Змістовний модуль 2. Добробут і політика

Завданням навчальної дисципліни є забезпечення майбутніх фахівців необхідною теоретичною базою та правовими знаннями для успішного прийняття рішень щодо формування економічно ефективної тактики і стратегії економічної діяльності для чого студенти повинні навчитись:

- розуміти сутність процесу прийняття рішень в умовах невизначеності характеру і стану середовища;
- розуміти сутність емоційних та психологічних чинників прийняття економічних рішень та вміти їх використовувати у рекламно-промоційній діяльності;

- обґрунтовувати прийняття економічних рішень як реакції на дію зовнішніх чинників середовищного характеру з врахуванням індивідуального типу сприйняття можливих ризиків;
- вміти формувати бажане спрямування поведінкової тактики і стратегії потенційних покупців і споживачів, використовуючи емоційно-психологічні поведінкові стереотипи;
- розуміти сутність залежності формування типу економічної поведінки споживача у прийнятті ним рішень економічного характеру від впливу на нього середовищних чинників та вміти використовувати цю залежність у практичній діяльності;
- знати і вміти використовувати основні чинники зовнішнього середовища, що впливають на мотивацію прийняття споживачами рішень економічного характеру.

Компетентності

ІК - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

ЗК 4 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9 - Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10 - Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 12 - Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 9 - Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК 12 - Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК 14 - Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 15 - Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання

ПРН 9 - Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН 16 - Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17 - Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Класичні економічні теорії поведінкової економіки	<ul style="list-style-type: none"> ● Ознайомитися з основними принципами класичних економічних теорій, такими як раціональність, оптимізація та досконала конкуренція. ● Усвідомлювати ключові обмеження класичних економічних моделей у контексті реального життя. ● Розуміти відмінності між класичними економічними теоріями та поведінковою економікою. ● Знати основні історичні етапи розвитку поведінкової економіки. ● Розуміти роль поведінкових упереджень у формуванні економічної поведінки. 	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
2.	Тема 2. Прості евристики в умовах складного вибору	<ul style="list-style-type: none"> ● Ознайомитися з поняттям евристик та їхньою роллю у прийнятті рішень. ● Розуміти, як люди використовують прості евристики для спрощення складного вибору. ● Усвідомлювати обмеження евристик та їхній вплив на якість прийнятих рішень. ● Знати основні види евристик (наприклад, евристика доступності, репрезентативності, прив'язки). ● Розуміти, чому використання евристик є адаптивною поведінкою в умовах невизначеності. ● Усвідомлювати, як евристики можуть призводити до систематичних когнітивних упереджень 	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).

3.	Тема 3. Прийняття рішень в умовах ризику	<ul style="list-style-type: none"> ● Ознайомитися з основними теоріями прийняття рішень в умовах ризику, такими як теорія очікуваної корисності та теорія перспектив. ● Розуміти, як люди оцінюють ймовірності та потенційні наслідки ризикових рішень. ● Усвідомлювати роль емоцій у сприйнятті ризику та формуванні рішень. ● Знати про типові когнітивні упередження, пов'язані з ризиком (наприклад, ефект упевненості, ілюзія контролю). ● Розуміти вплив контексту і формулювання вибору (фреймінгу) на ризикові рішення. ● Усвідомлювати відмінності між раціональними моделями та реальними поведінковими практиками в умовах ризику. 	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
4.	Тема 4. Взаємодія з оточенням	<ul style="list-style-type: none"> ● Ознайомитися з впливом соціального контексту на процес прийняття економічних рішень. ● Усвідомлювати роль соціальних норм, очікувань та групової поведінки у формуванні індивідуальної економічної поведінки. ● Розуміти концепцію взаємності (reciprocity) та її значення у взаємодії між людьми. ● Знати, як конформізм і ефект натовпу впливають на економічні рішення. ● Усвідомлювати роль альтруїзму, співпраці та конкуренції у соціально-економічних системах. ● Розуміти механізми впливу поведінки оточення на формування особистих уподобань і виборів. 	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).

5.	Тема 5. Соціальні вподобання	<ul style="list-style-type: none"> ● Ознайомитися з концепцією соціальних уподобань та їх впливом на економічну поведінку. ● Розуміти роль справедливості, довіри та емпатії у прийнятті рішень. ● Усвідомлювати, як альтруїзм, заздрість і соціальна порівняльність формують поведінкові моделі. ● Знати основні економічні експерименти, які досліджують соціальні вподобання (наприклад, дилема в'язня, гра диктатора, гра з довірою). ● Розуміти вплив соціальних вподобань на співпрацю, розподіл ресурсів та вирішення конфліктів. ● Усвідомлювати, як соціальні уподобання інтегруються в економічні моделі та впливають на політичні й бізнес-рішення. 	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
6.	Тема 6. Процес прийняття рішень на основі неповних даних	<ul style="list-style-type: none"> ● Ознайомитися з механізмами прийняття рішень в умовах обмеженої інформації. ● Розуміти, як невизначеність і неповні дані впливають на вибір і поведінку людини. ● Усвідомлювати роль інтуїції та евристик у процесі прийняття рішень за відсутності повної інформації. ● Розуміти значення адаптивного мислення для ефективного прийняття рішень в умовах обмежень. ● Усвідомлювати важливість критичного аналізу й пошуку додаткової інформації для мінімізації ризиків у процесі прийняття рішень. 	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
7.	Тема 7. Щастя та корисність: ключові взаємозв'язки та відмінності	<ul style="list-style-type: none"> ● Ознайомитися з концепціями щастя та корисності у контексті економічної теорії. ● Розуміти відмінності між суб'єктивним благополуччям (щастям) і споживчою корисністю. 	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).

		<ul style="list-style-type: none"> ● Усвідомлювати, як фактори доходу, часу та споживчих уподобань впливають на щастя та корисність. ● Знати ключові підходи до вимірювання щастя та корисності (наприклад, опитування, індекси благополуччя). ● Розуміти роль адаптації та порівняння в оцінці щастя та корисності. ● Усвідомлювати вплив суспільних і культурних факторів на взаємозв'язок між щастям і корисністю. 	
8.	Тема 8. Політика та поведінка. Наджинг	<ul style="list-style-type: none"> ● Ознайомитися з впливом поведінкових економічних теорій на формування державної політики. ● Розуміти, як поведінкові упередження впливають на виборчу поведінку та політичні рішення. ● Усвідомлювати роль «підштовхувачів» (nudge) у дизайні політик і регулювань. ● Знати приклади успішного застосування поведінкових інструментів у публічному управлінні. ● Розуміти, як соціальні та культурні фактори формують політичні уподобання й поведінку громадян. 	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
9.	Тема 9. Шум та його вплив на процеси колективного прийняття рішень.	<ul style="list-style-type: none"> ● Розуміти сутність поняття «шум» у поведінковій економіці та його відмінність від систематичних упереджень. ● Знати основні джерела шуму в індивідуальних та колективних рішеннях. ● Ознайомитись з типами шуму (рівневий, випадковий, ситуаційний) та їх проявами в організаційних процесах. ● Вміти аналізувати приклади 	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).

		<p>впливу шуму на управлінські та економічні рішення.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Усвідомлювати наслідки шуму для ефективності колективного прийняття рішень. ● Вміти пропонувати інструменти зниження шуму в організаціях (стандартизація процедур, алгоритмізація, незалежні оцінки тощо). 	
10.	Тема 10. Основи поведінкових фінансів.	<ul style="list-style-type: none"> ● Розуміти сутність поведінкових фінансів та їх відмінність від класичної фінансової теорії. ● Знати основні когнітивні упередження, що впливають на інвестиційні рішення. ● Ознайомитись з поведінковими моделями прийняття фінансових рішень. ● Вміти аналізувати вплив емоцій і психологічних факторів на поведінку інвесторів. 	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Класичні економічні теорії та поведінкова економіка	2
2.	Тема 2. Прості евристики в умовах складного вибору	2
3.	Тема 3. Прийняття рішень в умовах ризику	2
4.	Тема 4. Взаємодія з оточенням	2
5.	Тема 5. Соціальні вподобання	2
6.	Тема 6. Процес прийняття рішень на основі неповних даних	2
7.	Тема 7. Щастя та корисність: ключові взаємозв'язки та відмінності	2
8.	Тема 8. Політика та поведінка. Наджинг	2
9.	Тема 9. Шум та його вплив на процеси колективного прийняття рішень.	2
10.	Тема 10. Основи поведінкових фінансів.	2
	Разом	20

5. Самостійна робота здобувачів

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни «Поведінкова економіка» складається з різних її видів:

- 1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять);
- 2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом та проходження тестування за результатами опрацювання;
- 3) виконання індивідуального завдання;
- 4) виконання групового завдання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Класичні економічні теорії та поведінкова економіка	3
2.	Тема 2. Прості евристики в умовах складного вибору	3
3.	Тема 3. Прийняття рішень в умовах ризику	3
4.	Тема 4. Взаємодія з оточенням	3
5.	Тема 5. Соціальні вподобання	9
6.	Тема 6. Процес прийняття рішень на основі неповних даних	9
7.	Тема 7. Щастя та корисність: ключові взаємозв'язки та відмінності	9

8.	Тема 8. Політика та поведінка. Наджинг	3
9.	Тема 9. Шум та його вплив на процеси колективного прийняття рішень.	9
10.	Тема 10. Основи поведінкових фінансів.	9
	Разом	60

6. Індивідуальне завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

Вивчення дисципліни «Поведінкова економіка» передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання.

Зміст індивідуального завдання: необхідно підготувати презентацію на одну із запропонованих тем та презентувати її під час практичних занять.

Перелік тем для підготовки презентацій:

1. Ключові концепції поведінкової економіки: як психологія людини впливає на економічні рішення?
2. Ефект упередження: чому ми не завжди приймаємо раціональні рішення?
3. Поведінкові аспекти фінансових рішень: чому люди ризикують чи уникають ризиків?
4. Ефект “наджа” в економічній політиці: як малий поштовх може змінити поведінку?
5. Часові упередження: чому ми відкладаємо важливі рішення на потім?
6. Раціональна нераціональність: як ми обираємо між логікою та емоціями?
7. Соціальні норми та їхній вплив на економічну поведінку
8. Поведінкова економіка та маркетинг: як компанії використовують психологію споживача?
9. Поведінкова економіка у фінансових кризах: чому паніка стає “заразною”?
10. Етичні виклики поведінкової економіки: чи повинна держава “підштовхувати” людей?

Загальний обсяг презентації: до 20 слайдів.

Час доповіді: до 10 хв.

Детальні вимоги до виконання індивідуального проекту, критерії оцінювання та розподіл балів визначені на сторінці курсу в системі дистанційного навчання.

7. Групове завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

Проведення експериментів задля підтвердження або спростування типових евристик чи упереджень в процесах прийняття рішень.

Алгоритм виконання завдання:

- розподіл на групи чисельністю 5-6 осіб;
- вибір 1 евристики чи упередження, що буде досліджуватись в процесі виконання завдання;
- формування обсягу випадкової вибірки;

- розробка дизайну експерименту та підбір відповідних інструментів;
- проведення експерименту чи серії експериментів;
- аналіз отриманих даних та формування висновків;
- розробка презентації;
- публічна презентація отриманих результатів.

Отримані результати необхідно представити у презентації, зміст якої є наступним:

- стартовий слайд;
- представлення команди;
- огляд обраної евристики;
- представлення методології проведення експерименту та сформованої вибірки;
- ключові знахідки та сформовані висновки.

Детальні вимоги до виконання групового завдання, критерії оцінювання та розподіл балів визначені на сторінці курсу в системі дистанційного навчання.

8. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Поведінкова економіка» використовуються наступні методи навчання.

Методи навчання	Характеристика
Наочні методи навчання	Ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів).
Інтерактивні методи навчання	Ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Серед інтерактивних методів навчання використовуються: відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод.
Практичні методи навчання	Передбачають виконання практичних завдань. Серед практичних методів навчання використовуються практичні роботи, вправи, написання есе.
Інноваційні методи навчання	Поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентнісний метод (спрямований на розвиток професійних навичок, вмінь та якостей здобувачів освіти), проектно-дослідницький метод (спрямований на вирішення проблемного питання через розвиток пошукових та аналітичних якостей здобувачів освіти, а також навичок командної роботи), використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Програми і сервіси, які використовуються: сервіси та програмні продукти від Microsoft, інструменти Google, графічні редактори Crello та Canva, хмарне презентаційне програмне забезпечення Prezi, Kahoot, Mentimeter, QR Генератор, Cutt.ly.

Методи дистанційного навчання	Грунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання, платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex.
-------------------------------	--

9. Система оцінювання дисципліни

Накопичування балів під час вивчення дисципліни здобувачем вищої освіти здійснюється у такому співвідношенні (підсумковий контроль у формі заліку):

- 1) обсяг балів за практичні заняття – 50 %
- 2) обсяг балів за самостійну роботу:
 - тестування (контроль самостійної роботи) – 10 %
 - індивідуальне завдання – 20 %
 - групове завдання – 20 %

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виконання завдання. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.

Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці.

У разі отримання негативної оцінки на занятті або його пропуску, здобувач може пройти відповідний тест у системі дистанційного навчання та набрати необхідну кількість балів. Оцінювання за кожен тест, прив'язаний до поточного контролю здійснюється за 100 бальною шкалою.

Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на практичних заняттях складає 50 балів.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

№ теми	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Разом
Вид навчальної роботи											
Практичне заняття (опрацювання завдання)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50
Самостійна робота (контроль самостійної роботи - тестування)											10
Самостійна робота (індивідуальне завдання)											20
Самостійна робота (групове завдання)											20
Максимальна к-ть балів											100

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т.ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом,

обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Максимальна кількість додаткових балів в рамках вивчення даної дисципліни не може перевищувати більш як 10.

Також за рішенням кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали згідно «[Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника](#)» (введено в дію наказом ректора №309 від 19 травня 2023 р.) (див. ст. 4).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedenni-a-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf>

Контроль за самостійною роботою.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Тестування.
2. Виконання індивідуальних завдань.

Тестовий контроль. Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання - контроль самостійної роботи (d-learn.cnu.edu.ua) (дві спроби – зараховується перший отриманий результат).

Оцінювання за тестовий контроль здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за тестовий контроль - контроль самостійної роботи - складає 10 балів.

Виконання індивідуального завдання.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання. Оцінювання індивідуального завдання здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання складає 20 балів.

Виконання групового завдання.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання групового завдання.

На початку вивчення дисципліни формуються групи з числа студентів кількістю 4-6 осіб випадковим чином. Студенти визначають лідера групи та отримують завдання. Оцінювання групового завдання здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за групове завдання складає 20 балів в розрахунку на кожного студента із групи

Метою виконання індивідуального та групового завдань є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуального завдання:

«90-100 балів» – індивідуальне завдання виконано на високому рівні. Презентація є змістовною, логічно структурованою, візуально коректно оформленою, без перевантаження текстом. Повністю розкрито тему та вирішено всі поставлені завдання. Доповідь чітка, аргументована, впевнена; здобувач демонструє глибоке розуміння теоретичних положень дисципліни, вміння застосовувати їх для аналізу обраної проблеми, формулювати обґрунтовані висновки та відповідати на запитання аудиторії.

«70-89 балів» – завдання в цілому виконано правильно. Презентація структурована, однак може містити окремі незначні неточності, перевантаженість текстом або незначні логічні неузгодженості. Доповідь демонструє достатній рівень засвоєння матеріалу, проте можливі окремі неточності у формулюваннях або відповіді на запитання. Загальний рівень підготовки є достатнім, а виявлені недоліки не впливають суттєво на зміст роботи.

«50-69 балів» – завдання виконано частково. Презентація має структурні недоліки, поверхове розкриття теми або недостатню аргументацію. Матеріал подано фрагментарно, висновки є недостатньо обґрунтованими. Доповідь невпевнена, зчитується зі слайдів, відповіді на запитання неповні або неточні. Поставлені завдання вирішені не повністю.

«Менше 50 балів» – завдання не відповідає встановленим вимогам. Презентація містить суттєві помилки, логічні порушення або фрагментарний виклад матеріалу. Тема не розкрита. Доповідь відсутня або демонструє відсутність розуміння теоретичних основ дисципліни, здобувач не може відповісти на запитання та обґрунтувати власні висновки.

Критерії оцінювання групового завдання:

«90-100 балів» – групове завдання виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту завдання, група здобувачів освіти проявили повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжували мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» – групове завдання містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту завдання група здобувачів освіти проявили достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжували мультимедійною презентацією.

«50-69 балів» – групове завдання містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам матеріал не містить всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту завдання, група здобувачів освіти проявили загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжували мультимедійною презентацією.

«Менше 50 балів» – групове завдання не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань. Повторне складання допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів). [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського](#)

[національного університету ім. Василя Стефаника](#) (введено в дію наказом ректора №309 від 19 травня 2023 р.)

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedenni-a-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf>

Шкала оцінювання для заліку

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
80-89	B	
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	
25-49	FX	не зараховано
0-24	F	

10. Неформальна та інформальна освіта

Рекомендовані курси:

1. Prometheus. Медіаграмотність: як не піддаватися маніпуляціям? / <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/resisting-media-manipulation/>
2. Prometheus. Критичне мислення в українському контексті / <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/ukrainian-context-critical-thinking/>
3. Prometheus. Думай інакше: Зламай перешкоди на шляху до навчання та відкрий свій прихований потенціал / <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mindshift-obstacles-learning/>
4. Prometheus. Інформаційна гігієна. Як розпізнати брехню в соцмережах, в інтернеті та на телебаченні / <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/infosecurity/>
5. Prometheus. Наука повсякденного мислення / <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/critical-thinking-science/>
6. Prometheus. Основи цифрового маркетингу / <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/digital-marketing-basics/>

11. Інформація про підвищення кваліфікації викладачів

Викладач	Різновид підвищення кваліфікації
Малишівський Тарас Володимирович	<p><i>Підвищення кваліфікації (стажування)</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Випускник глобальної програми лідерства Університету Баффало, США: 01.09.2022 р. по 30.04.2023 р.2. Міжнародне підвищення кваліфікації за темою “Academic integrity in the training for masters and Doctors of philosophy (PhD) in the countries of the European Union and Ukraine” ESN № 95398/2022 від 21.02.2022 р.

3. Стажування в Національному університеті «Львівська політехніка», свідоцтво про підвищення кваліфікації (стажування) № 1280 від 09.05.2025 р., тема: «Інтегровані підходи до розвитку сучасних логістичних систем», обсягом 6 кредитів ЄКТС, 180 год., термін стажування: з 03.03.2025 р. по 15.04.2025 р.

Міжнародна мобільність

1. Програма Erasmus+, рівень KA1. Навчання в Університеті науки та технологій Лілль 1, Республіка Франція. Тривалість мобільності: 01.09.2016 - 20.02.2017.

Громадська діяльність

1. Проектний менеджер «Школа бізнесу та менеджменту»;
2. Експерт у сфері стратегування, аналітик у сфері регіонального розвитку Івано-Франківського регіонального відділення ВАОМС «Асоціація міст України»

Успішно закінчені курси

1. Professional Certificate Google Data Analytics (8 courses) / COURSERA. 21.10.2022
2. Prevention of sexual exploitation and abuse (PSEA) / UNICEF. 21.12.2023
3. Understanding economic policymaking / COURSERA. 23.04.2020
4. Як створити стартап / PROMETHEUS. 18.01.2016
5. Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів / PROMETHEUS. 07.09.2021. 60 год., 2 кредити ECTS
6. Курс Зимової Докторської Школи 2023 «Сталий, інклюзивний та смарт розвиток в контексті децентралізації: досвід ЄС» в рамках проекту Jean Monet Chair "Sustainable, Inclusive and Smart Development within Decentralization Process: the EU experience. 01.02.2023
7. Spring school "Transfer of Technologies and Innovations: European and Ukrainian Experience" / Jean Monet 611679-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE "European Experience in Technology Transfer for Ukrainian Universities"/ EXTECH. 30 год. 11.03.2021
8. Проектний менеджмент / KSE. 25.02.2021
9. Побудова ефективної системи бюджетування в організації / CFO Club Ukraine. 20.04.2021
10. Тренінг для менторів програми UpShift. 27.08.2023
11. Тренінг «Академічна доброчесність: виклики, проблеми та перспективи», НУ «Запорізька політехніка», 20.03.2025, 0,5 кредита ECTS
12. Economic Training for Businesses Affected by the War in Ukraine, Ukraine Global Faculty, 30.07.2025, 74 hours.
13. Science Skills Lab від Ради молодих учених при Міністерстві освіти і науки України, 10-24 березня 2025 р., 60 год.
14. Grant Writing: How to Find Funds and Write a Winning Proposal, Ukraine Global Faculty, 17.07.2025, 74 hours.
15. Самостійна розробка аналітичних додатків Qlik Sense для

бізнес-користувачів, RBC Group, 07-30 січня 2025, 60 год., 2 кредити ECTS.

12. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, каб. 110 б (вхід з вул. Чорновола) +380505628764 Website: https://kmba.cnu.edu.ua/ E-mail: kmba@pnu.edu.ua Сторінки в соцмережах: https://surl.lu/uydsc1 https://www.instagram.com/kafedra_mba/
Викладачі	 <p>Малишевський Тарас Володимирович доктор філософії, викладач кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування, тренер “Школи бізнесу та менеджменту”.</p>
Контактна інформація викладачів	Телефон: +38 (095) 312 66 06 E-mail: taras.malyshivskyi@cnu.edu.ua Робочі години: Пн-Пт – 8:30 – 17:00

13. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none">• Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №530 від 27 вересня 2022 р.) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-04-kodeksu-chesti-prykarpataskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf• Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №529 від 27 вересня 2022 р.) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-03-polozhennia-pro-komisiuu-z-pytan-etyky-ta-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf• Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №529 від 27 вересня 2022 р.)• Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/11/34-06-2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf• Положення про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. (введено в дію наказом ректора №529 від 27 вересня 2022 р.) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf• Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Ознайомитися можна за посиланням: https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/01/sklad-komisii-z-pytan-etyky-ta-akademichnoi-dobrochesnosti-prykarpataskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf• Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Ознайомитися можна за посиланням: https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/1_9-263.pdf
--------------------------	---

Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19 травня 2023 р.) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19 травня 2023 р.) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.10 «Порядок поновлення, переведення, відрахування здобувачів освіти» «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №572 від 03 липня 2025 р.) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується « Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022)» Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasy lia-stefanyka.pdf

14. Ресурсне забезпечення

Література:

1. Вступ до поведінкової економіки [Електронний ресурс]. URL: <https://www.behavioraleconomics.com/resources/introduction-behavioral-economics/>
2. Талер Річард. Поведінкова економіка. Як емоції впливають на економічні рішення / пер. Світлана Крикуненко. Київ: Наш формат, 2018. 464 с.
3. Поведінкова економіка: від теорії до практики: міждисциплінарний навчальний посібник. За науковою ред. к.е.н., доц. Татомир І.Л., Трускавець: ПОСВІТ, 2022. 408 с.
4. Гусєва О.Ю. Психологія підприємництва та бізнесу: навчальний посібник. / Гусєва О.Ю., Легомінова С.В., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С., Хлевицька Т.Б. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2019. 257с.
5. Чернобай Ліліана, Широн Юлія. Поведінкова економіка: сутність та підходи до визначення. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/42047/1/71-78.pdf>
6. Лозинський О.М. Економічна психологія та психологія підприємництва. Навч. посіб. / О.М. Лозинський. – Львів: «Тріада плюс», 2015. – 246 с.
7. Corr Ph., Plagnol A. Behavioral Economics: The Basics. 2th Edition. Routledge, 2023. 266 p.
8. Edward Cartwright. Behavioral Economics. 2th Edition. Routledge, 2014. 583 p. URL: https://students.aiu.edu/submissions/profiles/resources/onlineBook/Z4s8U9_Behavioral_Economics-_2.pdf
9. Івашук, Ю. П. Поведінкова та експериментальна економіка: навч. посіб. / Ю. П. Івашук. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2017. 120 с.
10. Аріелі Д. Передбачувана ірраціональність / пер. з англ. Л: Видавництво Старого Лева, 2018. 286 с.
11. Канеман, Д. Мислення швидке й повільне / пер. з англ. М. Яковлева. Київ: Наш Формат, 2017. 480 с.
12. Канеман, Д., Санстейн, К., Сібоні, О. Шум. Хибність людських суджень. Київ: Наш Формат, 2022. 362 с.
13. Талер, Р., Санстейн, К. Поштовх. Як допомогти людям зробити правильний вибір. Київ: Наш Формат, 2017. 317 с.
14. Кулеба Д. Війна за реальність. Як перемагати у світі фейків, правд і спільнот. #книголав, 2022. 384 с.

Інформаційні ресурси:

1. Сайт Наукової бібліотеки. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/>
2. Сайт Репозитарію університету. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/>.
3. Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Шеремета Р. Поведінкова економіка: лекція. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=lyRhxDFUwFQ>
5. Шеремета Р. Моделі поведінкової економіки: лекція. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=cMetNjFbK6c>

Наукові публікації:

1. Camerer, C. F., Loewenstein, G., & Rabin, M. (2006). Behavioral economics. *Econometric Society Monographs*, 42, 78 p. URL: <https://www.cmu.edu/dietrich/sds/docs/loewenstein/BehavioralEconomics.pdf>
2. Kahneman, D., & Tversky, A. (2013). Prospect theory: An analysis of decision under risk. In *Handbook of the fundamentals of financial decision making: Part I* (pp. 99-127). <https://doi.org/10.1142/8557>
3. Tversky, A., & Kahneman, D. (1974). Judgment under uncertainty: Heuristics and biases. *Science*, 185(4157), 1124–1131. <https://doi.org/10.1126/science.185.4157.1124>

4. Kahneman, D., Knetsch, J. L., & Thaler, R. H. (1990). Experimental tests of the endowment effect and the Coase theorem. *Journal of political Economy*, 98(6), 1325-1348. <https://doi.org/10.1086/261737>
5. Bavel, J. J. V., Baicker, K., Boggio, P. S., Capraro, V., Cichocka, A., Cikara, M., ... & Willer, R. (2020). Using social and behavioural science to support COVID-19 pandemic response. *Nature human behaviour*, 4(5), 460-471. <https://doi.org/10.1038/s41562-020-0884-z>
6. Lazer, D. M., Baum, M. A., Benkler, Y., Berinsky, A. J., Greenhill, K. M., Menczer, F., ... & Zittrain, J. L. (2018). The science of fake news. *Science*, 359(6380), 1094-1096. <https://doi.org/10.1126/science.aao2998>
7. Camerer, C., Loewenstein, G., & Prelec, D. (2005). Neuroeconomics: How neuroscience can inform economics. *Journal of economic Literature*, 43(1), 9-64. <https://doi.org/10.1257/0022051053737843>
8. Bertrand, M., Duflo, E., & Mullainathan, S. (2004). How much should we trust differences-in-differences estimates?. *The Quarterly journal of economics*, 119(1), 249-275. <http://www.jstor.org/stable/25098683>
9. Bertrand, M., & Mullainathan, S. (2004). Are Emily and Greg more employable than Lakisha and Jamal? A field experiment on labor market discrimination. *American economic review*, 94(4), 991-1013. <https://doi.org/10.1257/0002828042002561>
10. Laibson, D. (1997). Golden eggs and hyperbolic discounting. *The Quarterly Journal of Economics*, 112(2), 443-478. <https://doi.org/10.1162/003355397555253>
11. Thaler, R. H., & Benartzi, S. (2004). Save more tomorrow™: Using behavioral economics to increase employee saving. *Journal of political Economy*, 112(S1), S164-S187. <https://doi.org/10.1086/380085>
12. Савків У. С., Романюк Т. М., Малишівський Т. В. Управлінські рішення в системі антикризового менеджменту: соціально-психологічний аспект. *Наукові інновації та передові технології. Серія «Управління та адміністрування»*. № 12 (40) 2024. С. 374-386. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-12\(40\)-374-385](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-12(40)-374-385)

Викладач

Малишівський Т.В.